

Projekti Krajinskega parka Goričko

TV AS, 15.12.2021, GNES, 18:03

SIMON BALAŽIC (voditelj)

Tokrat se bomo v oddaji pogovarjali o našem največjem krajinskem parku, to je naš Krajinski park Goričko in v studio smo zato povabili direktorico, gospo Stanko Dešnik, da nam o tem parku tudi kaj več pove. Gospa Stanka Dešnik, lepo pozdravljeni v našem studiu.

STANKA DEŠNIK (direktorica javnega zavoda Krajinski park Goričko)

Lepo pozdravljeni.

SIMON BALAŽIC (voditelj)

Ta vaš park je zagotovo nekako najbolj znan oziroma najbolj priljubljen tudi med obiskovalci, torej med izletniki turisti, ki vemo, da ta vaš grad na Goričkem, kjer imate sedež, tudi ga zelo radi obiskujejo, pa morda, če za naše gledalke in gledalce kaj več poveste, kakšen je bil kaj v letu 2021 obisk vaška gradu seveda v luči te epidemije covid?

STANKA DEŠNIK (direktorica javnega zavoda Krajinski park Goričko)

Mogoče najprej pojasnilo vaše naše. Kranjski park Goričko seveda pripada vsem Goričancem, Goričankam in pa pa Slovincem. Torej to ni moj osebni park. Obiskovalcev je seveda na grad na Goričkem čedalje več. Čas covid je sicer v začetku leta 2019 malo ustavil ta obisk, ampak zdaj, ko primerjamo številke v primerjavi leta 2020 in leto 2021, smo letos imeli več obiska kot lansko leto, celo za 18 %. V bistvu je ta čas korone sprožil meni simpatično reakcijo, ko so Slovenci začeli raziskovati Slovenijo in večina obiskovalcev, ki prihaja, ki je prišlo letos na grad in lansko leto, je bilo prvič sploh v Prekmurju, prvič sploh na Goričkem in seveda sploh na gradu na Goričkem. Mislim, da smo vsi Slovenci potem potovali v druge kraje in dodobra spoznali v teh dveh letih, kakšne zaklade skriva naša domovina.

SIMON BALAŽIC (voditelj)

Kaj pa recimo obiskovalci iz tujine? Vsekakor se je velikokrat slišala kaka nemška beseda za vašimi zidovi, pa tudi kaj madžarsko, pa tudi angleško, kaj je s temi gosti?

STANKA DEŠNIK (direktorica javnega zavoda Krajinski park Goričko)

Teh je bilo zdaj v teh dveh letih malo manj, ampak nekateri so vseeno prišli, predvsem iz bližine iz Avstrije, pa iz Madžarske. Malo manj je bilo tistih iz daljnih dežel. Pretežno prevladovali so Slovenci, res.

SIMON BALAŽIC (voditelj)

Vi še tudi seveda ponujate zraven ogleda gradu tudi druge storitve, med drugim tudi nočitve, kako je kaj s temi možnostmi prenočevanja pri vas?

STANKA DEŠNIK (direktorica javnega zavoda Krajinski park Goričko)

Grad nima veliko spalnic na voljo, samo štiri z 10 posteljami. Ti dve leti so bile zelo dobro zasedene naše nočitvene kapacitete, predvsem na račun turističnih bonov in pa tudi na to, verjetno tudi zaradi tega, ker so Slovenci manj potovali izven meja domovine in so pač preizkusili tudi to bivanje v gradu. Večina odzivov je bila pozitivnih, čeprav v gradu vsega ne nudimo, na žalost nimamo kavarne, nimamo gostinskega obrata, ampak smo potem goste napeljevali na sosednje gostinske obrate, tako da upam, da so tudi ti bili potem zadovoljni s temi, ki so pri nas prenočevali, ker so pri njih zajtrkovali in večerjali. V letošnjem letu je bilo nekje čez 500 ljudi, ki je prenočilo v naših spalnica oziroma v grajskih spalnica, seveda tudi več noči, ne samo po eno noč, tako da smo imeli grad zelo dobro zaseden.

SIMON BALAŽIC (voditelj)

Nekako popit kavico v grajskem poslopju se nekako to sliši zelo romantično, pa morda kakšne so možnosti, da bi človek si lahko tam bom rekel eno res tisto gostinsko kavico lahko privoščil, kakšne so tukaj možnosti?

STANKA DEŠNIK (direktorica javnega zavoda Krajinski park Goričko)

Zaenkrat so te možnosti zelo slabe. Imamo samo en avtomat, kjer si na žetone oziroma na evre, na kovance ljudje lahko skuhajo pač tople napitke, drugače pa, kot rečeno, potem obišejo druge gostinske obrate v bližini na turističnih kmetijah. Naša velika želja je seveda priti do kavarne, do grajske kavarne, kjer bi se ljudje lahko dalj časa zadržali, tudi kaj prigriznili, poslušali lepo glasbo ali pa tudi kaj prebrali.

SIMON BALAŽIC (voditelj)

Letos je nekako vlada potrdila vaš načrt upravljanja, to se pravi okrog tega se vleče že dolga jara kača, pa morda, kaj so tisti glavni poudarki tega načrta upravljanja?

STANKA DEŠNIK (direktorica javnega zavoda Krajinski park Goričko)

No v bistvu načrt upravljanja Krajinskega parka Goričko je bolj ali manj načrt našega javnega zavoda, se pravi delo, razporeditev dela in pa tudi financiranje v obdobju petih let, od leta 2021 do leta 2025. Eno leto je praktično že za nami, tako da eno leto smo že oddelali. Seveda smo v tem načrtu upravljanja predvideli aktivnosti, ki se tičejo ukrepov varstva narave in pa tudi vzdrževanja oziroma ohranjanja, deloma tudi obnove gradu, ki je pač v našem upravljanju in pa seveda tudi v pričakovanju novih sodelavcev, ki jih načrtujemo v teh petih letih in upamo, da bodo ti finančni načrt, ki smo jih predvideli za obdobje petih let, tudi zdržali do konca, da uspe do konca leta 2025, kar bo pomenilo tudi kakšne večje spremembe v samem gradu in pa tudi seveda v samem zavodu, ki upravlja s parkom in pa z gradom.

SIMON BALAŽIC (voditelj)

Kakšno pa ima vlogo bom rekel ta turistični sektor pri vas? Nenazadnje nekako imate ta vodenja po gradu, pa tudi ponujate seveda neko združevanje turizma, pa ponujanje turistične ponudbe po celotnem območju Krajinskega parka Goričko?

STANKA DEŠNIK (direktorica javnega zavoda Krajinski park Goričko)

Torej mi nismo turistična organizacija, torej se naš zavod ne financira s sredstvi ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo, ki pokriva področje turizma. Naša naloga je kot upravljalca prvenstveno usmerjeno v ohranjanje narave in kulturne dediščine in pravzaprav dediščine je zelo malo, kar se gradu tiče. Drugače pa je naše vodenje bolj usmerjeno v to, da ozaveščamo obiskovalce, zato so vstopnine v grad tudi nizke in zato imamo tudi pretežno razstave, ki so tematsko vezane na naravo. To so fotografske razstave, to so tudi razstave kakšne slikarske, umetniške s tematiko iz narave in podobno. Namreč naš namen je ljudi, ki pridejo na grad, opozoriti na to, da je naše okolje, naša narava naša vrednota in je potrebno pač posebne pozornosti, kar mi tudi pač opravljamo oziroma delamo vsakodnevno in pa seveda iščemo projekte, ki potem pomenijo tudi investiranje v te ukrepe.

SIMON BALAŽIC (voditelj)

Sami ste omenili projekte, katere projekte imate trenutno v izvajanju?

STANKA DEŠNIK (direktorica javnega zavoda Krajinski park Goričko)

Trenutno zaključujemo štiriletni projekt, financiran iz kohezijskih sredstev, ki je do sedaj bil najboljšežnejši v našem zavodu, vreden kar 1.700.000 **EUR**. Gre za projekt Gorička krajina in je namenjen vzdrževanju habitatov za ptice in metulje na Goričkem. V tem projektu je bilo spočetka zaposlenih kar, so bili štirje sodelavci, ki so na žalost naš zavod že morali zapustiti, ker se je projekt uradno končal konec novembra. Neke aktivnosti bomo pa morali še potem do konca izvesti redno zaposleni. Drugače pa smo mislim, da kar s tem projektom bili tudi medijsko dobro navzoči, ker smo izvajali ogromno majhnih ukrepov za veliko različnih ljudi po Goričkem, od sajenja jablan do sajenja mejic, košnje travnikov, obrezovanja bele omele na sadnih drevesih, do montaže oziroma namestitve svetil za zmanjševanje svetlobnega onesnaženja na sakralnih objektih. Veliko številnih aktivnosti, tudi tiskovin, s katerimi smo, ki smo jih pošiljali v vsa gospodinjstva. Recimo to je ta zaključno tiskovina, ki je bilo po pošti poslana v vse domačije oziroma vsa gospodinjstva na Goriškem z namenom, da so ljudje seznanijo s tem, kako bogato naravo, kako bogato okolje imajo, v katerem živijo, tako da ta projekt se zdaj zaključuje. Sicer pa smo začeli letos z novim projektom iz programa **LIFE, LIFE for Seeds**, ki se je začel v novembru z enim zaposlenim koordinatorjem. Projekt bo namenjen zbiranju oziroma pobiranju semen iz cvetočih travnikov, da ustvarimo semenske banke skupaj z Kmetijskim inštitutom Slovenije in pa Društvom za opazovanje in proučevanje ptic, zato da bomo lahko tudi vrnili kakšne njive nazaj v cvetoče travnike ali pa intenzivne travnike spremenili v bolj bogate, biotsko raznovrstne travnike. Projekt **LIFE Naturaviva**, to je drugi projekt iz programa **LIFE**, je sedaj v zaključnem letu, ki se bo končal prihodnje leto avgusta, je pa namenjen bolj komunikaciji, v tem smo pa potem.

SIMON BALAŽIC (voditelj)

Se pravi komunikaciji z?

STANKA DEŠNIK (direktorica javnega zavoda Krajinski park Goričko)

Komunikaciji z deležniki in pa s prebivalci Goriškega in drugimi parki, se pravi je vseslovenski projekt. V tem projektu smo naredili kar nekaj tudi se pravi publikacij in pa razstave, to so magična narava in pa razstava o biotski raznovrstnosti v Sloveniji, ki je bila postavljena v parku. Ta hip je pred Expanom v Murski Soboti in potuje po Sloveniji, pripravljamo drugo razstavo, ki bo pa pokazala velike fotografije velikega formata iz Krajinskega parka Goričko in bo potovala potem spet po Sloveniji. tudi tu je več aktivnosti, od predvidenih izletov, ki smo jih žal morali premakniti v čas po koroni oziroma v prihodnjem letu upam, da nam uspejo, zato da bi pokazali tudi našim prebivalcem iz Goriškega prakse, ki jih izvajajo v drugih parkih ravno na podoben način, kot je ozaveščanje, informiranje, interpretacija narave, kaj so to ekosistemske koristi in tako naprej.

SIMON BALAŽIC (voditelj)

Menite, da se ljudje na območju Krajinskega parka Goričko zavedajo, v kakšnem prostoru živijo?

STANKA DEŠNIK (direktorica javnega zavoda Krajinski park Goričko)

Jaz si to srčno upam in želim, da se bodo počasi res zavedli, čedalje več je takšnih, ki mislijo na podoben način kot mi. Včasih pa z žalostjo ugotavljam, da se tega bolj zavedajo tisti, ki pridejo na obisk, ali pa tisti, ki so kupili nepremičnine od domačinov, ki so jih seveda prodali in prihajajo sem v tretjem življenjskem obdobju ali pa na letne počitnice. Takšnih priseljenih ljudi je po Goriškem že kar nekaj, eden celo podjetniško, s podjetniško idejo prihajajo in so uspešni, moram reči, ali so to nastanitve ali so to gostinska ponudba in tako naprej. Se pravi, kot pravi pregovor, noben mi prerok svoji deželi, očitno moramo tudi ti, ki tu živimo, stopiti stran, da pogledamo nazaj, kako bogata je v bistvu ta okolica, v kateri smo doma.

SIMON BALAŽIC (voditelj)

Morda še kaka besedo o projektih, ki jih načrtujete v prihodnosti?

STANKA DEŠNIK (direktorica javnega zavoda Krajinski park Goričko)

Ja, program dela za leto 2022 še v bistvu nastaja oziroma ga pripravljamo. Prihodnost bo odvisna zelo od možnosti finančnih. Vemo, da zdaj vsi novi projekti, ki prihajajo razpisi, zahtevajo višja vstopna sofinanciranja, 20% so čezmejni in pa mednarodni projekti. Trenutno nimamo nekaj večjega v načrtu, ampak razmišljamo, da bi postavili tudi v gradu neko razstavo, neko interpretacijo povezave z našim, naš nesnovno dediščino. Gre za naš dialekt, za naša narečja ali pa prekmurski knjižni jezik, ki še ima nianse tudi v goriških različicah in pa seveda povezave s Porabjem in pa tudi z Gradiščanskim. Vseeno smo tu na območju, kjer so se te tri, štiri različne kulture srečevale in se oplemenitile med seboj in so se tudi stvari razvijale v prostoru na ta način v vseh smereh in to je tisto neko naše bogastvo, ki ga tudi mislim, da premalo poudarjamo, premalo cenimo, imamo pa dobre temelje zanj.

SIMON BALAŽIC (voditelj)

Vemo, grad se že kar nekaj let oziroma desetletij obnavlja, vedno se nekaj spreminja, vedno se nekaj uredi in tako naprej, pa morda kakšne so kaj investicije planirane za prihodnje leto?

STANKA DEŠNIK (direktorica javnega zavoda Krajinski park Goričko)

No ravno to v načrtu upravljanje imamo v načrtu, da se bo seveda kaj investiralo. Tu računamo predvsem na sredstva ministrstva za kulturo leta 2023 Upam, da bo ta finančni načrt vzdržal, v prihodnjem letu pa seveda pripravljamo načrte za vse te načrtovane, pač predvidene investicije. Če bomo uspeli dobiti sredstva seveda, bi želeli naslednje leto obnoviti sanitarne prostore, tako da bodo tudi primerni za ljudi s posebnimi potrebami, se pravi za gibalno ovirane. radi bi uredili tudi grajsko dvorišče, vrnili nazaj podobo zidu v grajskem dvorišču bergfrida, ki se ruši na žalost, tako da to imamo zaenkrat te načrte in upamo, da bo proračun, ki ga pač nam podeli ministrstvo za okolje in prostor, tudi zadosti velik.

SIMON BALAŽIC (voditelj)

Glede na to, da ima grad 365 sob po legendi, še razmišljate kaj v to smer, da bi kaj razširili ponudbo teh nočitvenih kapacitet?

STANKA DEŠNIK (direktorica javnega zavoda Krajinski park Goričko)

Trajanje: 17:00

4 / 4

Nočitvenih ne, si po zelo želimo grajsko kavarno. Mislim, da je to tisto, kar najbolj manjka, da ne bo konkurenca vaškemu gostinskim obratom, ki kuhajo odlična kosila in večerje, ampak da je to tisto, tisti užitek ob kavici in pa seveda ob kakšni gibanici in seveda goriškem vinu kot pika na i v gradu. To bi se nam seveda prileglo, verjamem pa, da bo to uspelo samo nam. Bi morali že najti kakšnega strateškega zasebnega partnerja, ki bi slišal na to našo idejo.

SIMON BALAŽIC (voditelj)

Leto 2021 se zaključuje, leto 2022 je čisto pred vrati, pa morda, kakšne so vaše želje v prihajajočem letu?

STANKA DEŠNIK (direktorica javnega zavoda Krajinski park Goričko)

Prva želja, da ostanemo vsi zdravi, da delamo vsi naprej, da imamo vsi do dovolj energije, da vse te žlahtne pobude in vizije, ki niso majhne, ker gre za vrednote, ki so na splošno še podcenjene, dobijo na vrednosti in da bodo ljudje z veseljem spremljali vse, kar se dogaja v naravi, v okolju, da bodo tudi deležni teh žlahtnih uslug, ki jih daje kulturna in naravna dediščina, vizualno, slišno, pa še kako drugače.

SIMON BALAŽIC (voditelj)

Gospa Stanka Dešnik, direktorica Krajinskega parka Goričko, hvala lepa za obisk našega studia.

STANKA DEŠNIK (direktorica javnega zavoda Krajinski park Goričko)

Hvala za povabilo.

SIMON BALAŽIC (voditelj)

Vam, drage gledalke, dragi gledalci pa hvala za pozornost in nasvidenje.